



E-KÜLALISTUND – KOHTUME ÜHISES VIRTUAALSES KLASSIRUUMIS TUNNIKAVA

Tunni teema:	#155 Millal tasub võlgu võtta?				
Külalisõpetaja:	Marko Kiisa, LHV ettevõtete finantseerimise osakonna juht				
Õpilased:	6.-9. klass				
Tunni õpieesmärk:	Õpilased teavad, millised nüansid peab enne laenu võtmist läbi mõtlema.				
Seos RÖK-iga:	Ettevõtlikuspädevus, sotsiaal-ja kodanikupädevus, suhtluspädevus				
45 minutise tunni ülesehitus:	<table><tr><td>5 min häälestus</td><td>17 + 3 min ülekanne + küsimused vastused külalisõpetajaga</td><td>15 min õpetaja poolt juhendatud õpilaste tegevus</td><td>5 min õpitu kinnistamine</td></tr></table>	5 min häälestus	17 + 3 min ülekanne + küsimused vastused külalisõpetajaga	15 min õpetaja poolt juhendatud õpilaste tegevus	5 min õpitu kinnistamine
5 min häälestus	17 + 3 min ülekanne + küsimused vastused külalisõpetajaga	15 min õpetaja poolt juhendatud õpilaste tegevus	5 min õpitu kinnistamine		
Tunni ettevalmistus õpetajatele:	Vajalikud vahendid: arvuti, internetiühendus, kõlarid, projektor, paberileht, tööleht väljaprindituna, nutivahendid. Palun avage arvuti, projektor ja e-külalistunni Youtube'i link. Logige sisse Youtube'i keskkonda, et saaksite anda märku oma klassi liitumisest tunniga ja edastada õpilaste küsimusi. Kontrollige kõlareid, et heli oleks kosta kogu klassiruumis.				
Tunni teema taust:	Märts on rahatarkuse kuu ning sellega seoses korraldab Tagasi Kooli koostöös Pangaliiduga koolinoorte finantshariduse edendamise nimel e-külalistunde, et õpilased õpiksid juba varakult rahaga ümber käima, seda koguma ja investeerima.				

Häälestus - huvi, eelteadmised ja eesmärk 5 min enne otseülekande vaatamist	SISSEJUHATUS: LAENU PLUSSID JA MIINUSED 5 min Märkige tahvlile kaks tulpa ning kirjutage õpilastega sinna laenamise plussid ja miinused. ÜLESANNE VIDEO VAATAMISE AJAKS Paluge õpilastel üles märkida 2 küsimust, mis video vaatamise ajal tekkitab.
Otseülekande vaatamine ja küsimuste esitamine 20 min	KÜSIMUSTE ESITAMINE KÜLALISÕPETAJALE Youtube vestlusesse ootame koolidelt: <ul style="list-style-type: none">• märguannet otseülekandega liitumise kohta (Nt. Kurtna Kool on kohal) ja• küsimusi külalisõpetajale viisil: <i>Kaari 12. klass, Kurtna Kool. Kuidas saada presidendiks?</i> Õpetaja küsib õpilastelt ja valib välja parimad küsimused. Õpetaja või üks õpetaja poolt määratud õpilane kirjutab küsimused Youtube'i vestlusaknasse. Kui õpilased jälgivad tundi oma seadmest, siis lepitakse õpilastega enne tundi kokku Youtube vestluses osalemise reeglid. Reeglite õpetamiseta õpilasi Youtube'i lasta ei tohi, sest õpilased hakkavad tundi segama. <i>Palun hoiatage oma õpilasi, et võib juhtuda, et kõigile küsimustele ei jõua otseülekandes vastata. Mida varem jõuate küsimused saata, seda suurema tõenäosusega jõuame vastata. Vastamata jäänud küsimuste vastused edastame FB gruppi "Tagasi Kooli külalistunnid".</i>
Juhendatud õppimine 15 min	KUULDU KOKKUVÕTE 3 min Pöörduge tagasi tunni alguses üles märgitud plusside ja miinuste juurde ning täiendage video põhjal nimekirju. INDIVIDUAALTÖÖ: LAEN 7 min Jagage õpilastele tööleht ning paluge neil see täita. 1. Kasuta oma nutiseadet ja vali endale auto24.ee lehelt välja unistuste auto. Märki üles kui palju see maksab siia: Näide, auto hinnaks 10 000 EUR

	<p>2. Auto ostmiseks annab isa sulle laenu. Isa on lahke ja küsib soodsat intressi 2% aastas. Ostad auto 18-aastaselt ja soovid selle isalt oma 21. sünnipäevaks välja osta. Pead seega autolaenu 3 aasta jooksul tagasi maksma. Mis on sinu laenu kuumakse?</p> <p>Arvuta intressikulu aastas: $10\,000 \text{ laenu summa} * 0,2 \text{ aastaintress} = 2000 \text{ EUR/aastas}$</p> <p>Arvuta intressikulu kuus: $2000 \text{ EUR/aastas} / 12 \text{ kuud} = 166,6 \text{ EUR} / \text{kuus}$</p> <p>Arvuta laenu põhiosa tagasimakse kuus: $10\,000 \text{ laenu summa} / 46 \text{ kuud} (3\text{aastat} * 12 \text{ kuud}) = 217,40 \text{ EUR/kuus}$</p> <p>Arvuta laenu kuumakse: $217,40 \text{ EUR/kuus} + 166,6 \text{ EUR/kuus} = 384 \text{ EUR} / \text{kuus}$</p> <p>3. Soovid, et igakuine laenumakse ei ületaks 1/3 sinu sissetulekust. Kui suur peab su palk olema, et isale laen 3 aastaga tagasi maksta?</p> <p>Arvuta netokuupalk: $384 \text{ EUR} * 3 = 1152 \text{ EUR/kuus}$ (2019. aasta IV kvartali Eesti keskmine netokuupalk on 1204 EUR)</p> <p>JAGAMINE: VASTUSTE JAGAMINE 5 min Paluge õpilastel moodustada seina äärde rida, kus ühes otsas on need, kes peaksid isale tagasi maksmiseks teenima üle 2000 euro kuus ning teises otsas need, kes peaksid teenima 700 eurot kuus ning ülejäänud paigutuvad vastavalt rea keskele.</p>
<p>Õpitu kinnistamine 5 min</p>	<p>KOKKUVÕTE: MIDA TEEN ENNE LAENU VÕTMIST Koostage koos õpilastega tahvlile nimekiri sammudest, mida inimene teha võiks enne laenu võtmist.</p>
<p>Võimalikud jätkutegevused ja lisamaterjalid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaadake koos LHV videoid "6 osaline rahatarkuse seeria" sh taskuraha, ostude, võlgade, ettevõtlikkuse, turvalisuse ja raha kasvatamise kursus: https://www.youtube.com/playlist?list=PLbHagUz-vl3KKFsCfr_nTJpWncpzkiEa#äraolevaene 2. Oma rahateadmised saavad 13-15-aastased noored proovile panna 24. märtsil toimival üle-euroopalisel viktoriinil, millele saab kuni 10. märtsini registreeruda siin. Enne viktoriini on noortel võimalik selleks ka harjutada kasutades kümnet erinevat harjutustesti. Rohkem infot leiad siit: https://panjaliit.ee/rahatarkus

* Tunnikava on loodud selleks, et pakkuda õpetajatele välja erinevaid variante õpilaste aktiivseks kaasamiseks tunni teemasse. Tunnikavas on meetodite osas tihti välja pakutud valikuvariante ja õpetaja teeb ise otsuse, millist meetodit kasutada. Tunnikava ei pea tingimata kasutama.